

Handläggare
Pia Ehnhage
Telefon: 08 50825911**Till**
Socialnämnden

Svar på skrivelse om att stadens riktlinjer för ledsagarservice inte följs

Skrivelse av Inger Stark och Jackie Nylander (V).

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Inger Stark (V) och Jackie Nylander (V) begär i en skrivelse till socialnämnden den 16 april 2013 en rapport om hur socialförvaltningen ämnar agera så att riktlinjerna för ledsagning följs och det blir likvärdigt över staden.

Förvaltningen har efter att skrivelsen inkom, i ett ärende till socialnämnden den 21 maj 2013 (dnr 3.1- 26/2013), redovisat en fördjupande utredning som godkänts av socialnämnden. I denna klargörs och förtydligas vilka områden som behöver förbättras och utvecklas när det gäller ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. Förvaltningen lämnar därutöver, som svar på Inger Starks och Jackie Nylanders skrivelse, en redovisning i detta tjänsteutlåtande av förvaltningens åtgärder för att stadens riktlinjer för ledsagarservice och ledsagning ska följas. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Inger Stark och Jackie Nylander (V) har i en skrivelse (dnr 2.6.1-224/2013) till socialnämnden den 16 april 2013 begärt en rapport om hur socialförvaltningen ämnar agera så att riktlinjerna för ledsagning följs och det blir likvärdigt över staden. I skrivelsen hänvisas till en artikel i DN Stockholm den 13 april 2013 om skillnader i hur mycket ledsagning olika stadsdelsnämnder beviljar. Orsaken till skillnaderna uppges i artikeln vara att stadsdelsnämnderna inte följer stadens riktlinjer för ledsagning och att kravet på en budget i balans prioriteras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på socialförvaltningens strategiska enhet. Socialnämndens råd för funktionshinderfrågor behandlat ärendet den 22 augusti 2013.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I ett ärende till socialnämnden i juni 2012 (dnr 3.1- 0199/2012) redovisade förvaltningen en översyn av stadens arbete med att handlägga ansökan och verkställa beslut om ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. Inger Stark och Jackie Nylander framför i sin skrivelse att de brister som då redovisades fortfarande kvarstår, trots att oppositionspartierna krävde att bristerna omgående skulle ses över.

Socialförvaltningen har i ett ärende till socialnämnden i juni 2013 (dnr 3.1- 26/2013) presenterat en fördjupande utredning som socialnämnden godkänt. Denna har klargjort och förtydligat vilka områden som behöver förbättras och utvecklas när det gäller ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. Även om skrivelsen från Inger Stark och Jackie Nylander till största delen kan anses besvarad genom detta ärende vill förvaltningen ändå kortfattat redovisa åtgärder som avser att säkerställa av stadens riktlinjer för ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL följs.

Översyn och fördjupande utredning

Bakgrunden till den översyn och fördjupande utredning som genomförts var att förvaltningen och stadens politiker hade uppmärksamrats på att det kunde förekomma brister i stadens hantering av insatserna ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL, både av enskilda brukare och av

intresseorganisationer. De synpunkter som framfördes gällde olikheter i stadsdelarnas bedömningar av rätten till insatserna och i utförarnas verkställighet. Synpunkterna avsåg även skillnader i möjligheter att få omkostnader för ledsagare ersatta.

Socialförvaltningen fick i uppdrag att närmare se över och analysera förekomsten av de brister som framfördes och orsakerna till dessa.

Uppdraget om en fördjupad utredning innefattade även att mer ingående ta reda på varför besluten skiljer sig mellan stadsdelsnämnderna, bland annat varför skillnaden mellan antalet beviljade timmar och antalet utförda timmar var så stor.

Socialnämnden pekade även på behovet av utbildning och information för att öka medvetenheten kring Stockholms stads riktlinjer och gällande lagstiftning, så att dessa följs. Uppdraget gavs i syfte att skapa en bättre kunskapsgrund för att kunna utveckla stadens arbete med ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL och för att säkerställa att alla stockholmare med behov av ledsagarservice eller ledsagning får tillgång till ett likvärdigt stöd.

Genomförda och pågående åtgärder

Socialförvaltningen prövar och utvecklar kontinuerligt arbetsmetoder för att på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt implementera och medvetandegöra stadens handläggare och chefer om riktlinjer och gällande lagstiftning för verksamhetsområdet, också när det gäller ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. I arbetet ingår också att utveckla ett fungerande verksamhetsstöd.

Ovanstående sker idag främst genom:

- att omvärldsbevaka och vid behov revidera riktlinjerna
- årliga riktlinjeutbildningar (3 heldagar) för nya handläggare
- utbildning och information till alla berörda handläggare och chefer om nya riktlinjer eller när riktlinjer revideras
- årliga genomgångar i rättspraxis där stadsledningskontorets juridiska avdelning informerar stadens handläggare och beställarenhetschefer om ny lagstiftning, nya prejudikat från Högsta förvaltningsdomstolen och om andra avgöranden som kan ge vägledning i handlägningsarbetet
- tillämpningsnätverk avseende stadens riktlinjer 4-6 gånger per år där stadsdelsnämndernas beställarenheter

för funktionsnedsättning och socialförvaltningen kan lyfta tillämpnings- och bedömningsfrågor utifrån syftet att nå samsyn och likställighet i staden

- PM som stöd i handläggningen när ny lagstiftning tillkommer som inte hinner föras in i riktlinjerna
- att utveckla handlägningsarbetet genom DUR, så att ansökningar om insatser utreds på ett systematiskt och likartat sätt i staden
- DUR-utbildningar (heldag) för nya handläggare 4 gånger per år samt uppföljningar av användandet av DUR utveckling av metoder för systematisk uppföljning av beviljade och beställda insatser till personer med funktionsnedsättning, med tydliga beställningar som grund.

Andra åtgärder föranledda av utredningen

På riktlinjeutbildningar, rättspraxisgenomgångar och i tillämpningsnätverk hösten 2012 och våren 2013 har resultaten från utredningen diskuterats med handläggarna och deras chefer. Stadsledningskontorets juridiska avdelning har tydliggjort riktlinjernas ställning i staden, i förhållande till lagstiftning och gällande praxis.

Hösten 2012 genomförde förvaltningen regionvis en fördjupande utbildning om handläggning på fyra halvdagar för stadens handläggare och beställarenhetschefer, totalt 16 sammankomster. Även där kommunicerades riktlinjerna och de skillnader som mellan stadsdelsnämnderna som framkommer i utredningen om ledsagarservice och ledsagning.

Under hösten 2012 lämnade representanter från SRF Stockholm synpunkter på stadens ledsagning. Vidare genomfördes i samband med översynen flera fokusgrupper där brukare med olika funktionsnedsättningar lämnade synpunkter på ledsagning.

I december 2012 genomförde förvaltningen en heldagsworkshop om ledsagarservice och ledsagning med stadens beställarenhetschefer inom verksamhetsområdet. Workshopen ingick som en del i slutskedet av den fördjupande utredningen. Syftet var att gå igenom slutsatser från utredningen med cheferna och diskutera hur staden kan få en ökad samsyn kring ledsagarservice och ledsagning och därmed mer lika bedömning i stadens beslut. Stadens riktlinjer och olika typer av stöd som används i stadsdelsnämnderna togs upp. Behovet av åtgärder

diskuterades, liksom skillnader mellan vad som beslutas och vad som faktiskt blir utfört.

Riktlinjeöversyn

I utredningen har vissa otydligheter uppmärksammats när det gäller riktlinjerna för ledsagarservice och ledsagning. I förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning har riktlinjerna för ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL tydliggjorts. Förslaget till reviderade riktlinjer ska behandlas av socialnämnden.

Planerade åtgärder

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att utveckla metoder och åtgärder för att ledsagarservice och ledsagning samt övriga insatser inom verksamhetsområdet ska bedömas likvärdigt i staden. Utöver åtgärder som rör stadens riktlinjer kommer förvaltningen att arbeta vidare med de förslag som framkommit i den fördjupade utredningen, för att få en ökad samsyn mellan de olika aktörerna och en ökad enhetlighet i hanteringen av insatserna. Förvaltningen har också haft, och kommer fortsätta ha, en dialog med intresseorganisationer om frågan.

Det är stadsdelsnämnderna som ansvarar för att riktlinjerna följs i det praktiska tillämpningsarbetet. Socialförvaltningen ansvarar för att tillhandahålla väl genomarbetade riktlinjer som förmedlar intentionerna med lagstiftningen, förklarar dess användning samt tolkar rättspraxis. Det ska tydligt framgå om riktlinjer går utöver vad lagstiftningen kräver och enbart baseras på beslut i kommunfullmäktige såsom för hemvårdsbidrag och KBH (stadens kommunala bostadsbidrag). Syftet med riktlinjerna är att ge vägledning i tillämpningen. Förvaltningen bistår med utbildningar och annat stöd för att målet om likställighet i staden ska nås.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilagor

Skrivelse till socialnämnden 2013-04-16,
dnr 2.6.1- 224/2013, från Inger Stark (V) och Jackie
Nylander (V)